

ข่าวกระทรวงการคลัง

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โทร.2739763 โทรสาร 2739408

ฉบับที่ 7/2545

วันที่ 25 มกราคม 2545

รายงานฐานะการคลังของภาคสาธารณะประจำไตรมาส 1 /2545

นายสมชัย สัจจพงษ์ ผู้อำนวยการกองนโยบายและวางแผนการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ในฐานะรองโฆษกกระทรวงการคลัง ได้แถลงข้อมูลฐานะการคลังของภาคสาธารณะประจำไตรมาส 1/2545 (ตุลาคม – ธันวาคม 2544) ดังนี้

1. รายงานฐานะการคลังของภาคสาธารณะ

ดุลการคลังของภาคสาธารณะตามระบบสถิติเพื่อการศึกษาวิเคราะห์นโยบายการคลัง ในไตรมาสที่ 1 ปีงบประมาณ 2545 ขาดดุล 42,198.9 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.8 ของ GDP ซึ่งเป็นการขาดดุลของรัฐบาล ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ มีผลการดำเนินงานเกินดุล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 รัฐบาล

- ดุลการคลังรัฐบาล ในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2545 (ตุลาคม – ธันวาคม 2544) ขาดดุล 54,521 ล้านบาท โดยประกอบไปด้วยการขาดดุลงบประมาณ 84,358 ล้านบาท ดุลนอกงบประมาณเกินดุล 18,319 ล้านบาท รายจ่ายจากเงินกู้ต่างประเทศ จำนวน 7,978 ล้านบาท และดุลกองทุนนอกงบประมาณเกินดุล จำนวน 19,496 ล้านบาท

- สำหรับการจัดเก็บรายได้ในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2545 (ตุลาคม- ธันวาคม 2544) รัฐบาลจัดเก็บได้รวม 201,004 ล้านบาท สูงกว่าเป้าหมาย 9,857 ล้านบาทหรือร้อยละ 5.2 (สูงกว่าปีที่แล้วร้อยละ 8.4) แต่เนื่องจากการคืนภาษีสรรพากรสูงกว่าเป้าหมายถึงร้อยละ 50.2 (สูงกว่าปีที่แล้วร้อยละ 32.3) ทำให้รายได้สุทธิเหลือเท่ากับ 175,782 ล้านบาท สูงกว่าเป้าหมายเพียง 2,381 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.4

- ด้านรายจ่าย ในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2545 การเบิกจ่ายโดยรวม รัฐบาลมีการเบิกจ่ายจากคลังไปแล้วทั้งสิ้น 258,439 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ 15.0 โดยเป็นการเบิกจ่ายจากงบประมาณปีปัจจุบัน 224,125 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 21.9 ของงบประมาณ ซึ่งสูงกว่าเป้าการเบิกจ่ายที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 20.8

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ดุลการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ

2545 เกินดุล 451.3 ล้านบาท เกินดุลเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 38.7 ทั้งนี้เนื่องจากได้รับเงินจัดสรรรายได้จากรัฐบาลเพิ่มขึ้น รวมทั้งได้รับเงินจากการถ่ายโอนงานงบประมาณ จึงทำให้ขนาดของรายได้และรายจ่ายของ อปท.ใหญ่ขึ้น

1.3 รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน

- การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในไตรมาสแรก ปีงบประมาณ 2545 เกินดุล 11,871.0 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.2 ของ GDP เกินดุลลดลงจากปีที่แล้วร้อยละ 68.5 ทั้งนี้เนื่องจากรายจ่ายลงทุนเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 66.5 ขณะที่เงินสดที่มีไว้เพื่อใช้ในการลงทุนลดลงร้อยละ 15.4 สาเหตุที่รายจ่ายลงทุนของปีนี้สูงกว่าปีที่แล้วค่อนข้างมาก เนื่องจากปีที่แล้วรัฐบาลมีนโยบายชะลอการลงทุนในโครงการที่ใช้สินค้านำเข้าจากต่างประเทศ

2. เงินคงคลัง

ณ ต้นปีงบประมาณ 2545 รัฐบาลมีเงินคงคลังเป็นจำนวนทั้งสิ้น 76,402 ล้านบาท เมื่อหักยอดการรับและจ่ายเงินจากคลังระหว่างปี ทำให้รัฐบาลมีเงินคงคลังเป็นตัวเลขเบื้องต้นเหลือ ณ ต้นเดือนธันวาคม 2544 ประมาณ 34,333 ล้านบาท ในจำนวนนี้คิดเป็นเงินคงคลังที่เป็นเงินสด 25,331 ล้านบาท

3. หนี้สาธารณะ

- หนี้สาธารณะ ณ ต้นเดือนตุลาคม 2544 มีจำนวน 2,892,876.01 ล้านบาท หรือร้อยละ 56.8 ของ GDP ลดลงจากเดือนกันยายน 2544 จำนวน 38,841 ล้านบาท โดยมีการลดลงที่สำคัญในหนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรงจำนวน 11,939 ล้านบาท และหนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูจำนวน 20,411.20 ล้านบาท

ในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2545 นโยบายการคลังได้มีบทบาทที่สำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนจากการขาดดุลจำนวนมากในไตรมาสแรก และคาดว่านโยบายการคลังจะยังมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจต่อไป อย่างไรก็ตาม การดำเนินนโยบายการคลังในลักษณะดังกล่าว กระทรวงการคลังได้คำนึงถึงการมีวินัยการคลังและการป้องกันผลกระทบด้านลบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและความยั่งยืนทางการคลังด้วย

ในช่วงต่อไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจจะต้องมีบทบาทและส่วนร่วมกับรัฐบาลเพิ่มขึ้นในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ทั้งนี้เพื่อให้นโยบายการคลังภาคสาธารณะมีส่วนในการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอย่างเต็มที่และยั่งยืน

ตารางที่ 1

ฐานะการคลังของภาคสาธารณะตามระบบ สศค
ไตรมาสที่ 1 (ตุลาคม - ธันวาคม) ปีงบประมาณ 2545

หน่วย ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ไตรมาสที่ 1					
	2545	% of GDP	2544	% of GDP	เปรียบเทียบ	
					จำนวน	%เพิ่ม/ลด
รัฐบาล						
1. รายได้ 1/	172,806.5	3.3	162,945.8	3.2	9,860.7	6.1
2. รายจ่ายงบประมาณ 2/	257,164.5	4.9	224,524.9	4.4	32,639.6	14.5
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	219,460.1	4.2	187,625.9	3.7	31,834.2	17.0
(อัตราการเบิกจ่าย : %)	21.7	-	20.8			
(วงเงินงบประมาณ)	1,023,000.0	19.6	910,000	17.9	113,000.0	12.4
2.2 รายจ่ายปีก่อน	37,288.1	0.7	36,899.0	0.7	389.1	1.1
2.3 รายจ่ายจากเงินคงคลัง	416.3	0.0	-	-	416.3	-
3. कुลงบประมาณ(1-2)	(84,358.0)	(1.6)	(61,579.1)	(1.2)	(22,778.9)	37.0
4. कुลงอกงบประมาณ	18,318.9	0.4	12,063.4	0.2	6,255.5	51.9
5. รายจ่ายจากเงินกู้ต่างประเทศ	7,978.1	0.2	9,485.4	0.2	(1,507.3)	(15.9)
6. कुลงกองทุนนอกงบประมาณ 3/(6.1-6.2-6.3)	19,496.0	0.4	19,943.4	0.4	(447.4)	(2.2)
6.1 รายได้	29,269.7	0.6	26,946.8	0.5	2,322.9	8.6
6.2 รายจ่าย	9,642.1	0.2	6,609.0	0.1	3,033.1	45.9
6.3 ธุรกรรมในสินทรัพย์ที่ไม่ใช่ทางการเงิน	131.6	0.0	394.4	0.0	(262.8)	(66.6)
7. कुลงการคลังของรัฐบาล(3+4-5+6)	(54,521.2)	(1.0)	(39,057.7)	(0.8)	(15,463.5)	39.6
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)						
8. รายรับ (8.1+8.2)	27,028.4	0.5	20,635.5	0.3	6,392.9	31.0
8.1 รายได้	18,215.4	0.3	11,421.0	0.2	6,794.4	59.5
8.2 เงินช่วยเหลือจากรัฐบาล	8,813.0	0.2	9,214.5	0.1	(401.5)	(4.4)
9. รายจ่าย	26,577.1	0.5	20,310.2	0.3	6,266.9	30.9
10. कुลงการคลังของอปท. (8-9)	451.3	0.0	325.3	0.0	126.0	38.7
รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน						
11. เงินสดที่มีไว้เพื่อใช้ในการลงทุน	52,469.0	1.0	62,005.0	1.2	(9,536.0)	(15.4)
12. รายจ่ายลงทุน	40,598.0	0.8	24,379.0	0.5	16,219.0	66.5
13. कुลงการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ(11-12)	11,871.0	0.2	37,626.0	0.7	(25,755.0)	(68.5)
14. कुลงการคลังของภาคสาธารณะ(7+10+13)	(42,198.9)	(0.8)	(1,107.5)	(0.0)	(41,091.4)	3,710.3
GDP ปีงบประมาณ (พันล้านบาท)	5,219.3		5,064.6			

หมายเหตุ 1/ รายได้ของรัฐบาลไม่รวมรายได้จากการขายหุ้นตามโครงการ Teir 1 การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ และรายได้ส่วนเกินพันธบัตร

รายได้การแปรรูปฯและส่วนเกินพันธบัตร

855.0

0.0

1,205.0

0.0

(350.0)

(29.0)

2/ ระบบ สศค.รายจ่ายงบประมาณไม่รวมชำระคืนเงินกู้ และในที่เป็นระบบ สศค. แบบไม่สมบูรณ์ไม่รวมรายจ่ายจากเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ และเงินให้กู้ยืมสุทธิ

ชำระคืนเงินกู้ของรัฐบาล

2,097.6

0.0

1,769.8

0.0

327.8

18.5

จัดทำโดย กองนโยบายและวางแผนการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ตารางที่ 2

หนี้สาธารณะคงค้าง ณ วันที่ 30 กันยายน และ 31 ตุลาคม 2544

หน่วย : ล้านบาท

	ก.ย. 2544 (1)	ร้อยละ ของ GDP (2)	ต.ค.2544 (3)	ร้อยละ ของ GDP	เพิ่ม/(ลด) (2)-(1)
1. หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง (1.1+1.2)	1,263,712.22	24.82	1,251,773.35	24.59	(11,938.87)
1.1 หนี้ต่างประเทศ	449,618.91		443,680.04		(5,938.87)
(ด้านเหรียญสหรัฐ)	10,096.83		9,910.74		(186.09)
1.2 หนี้ในประเทศ	814,093.31		808,093.31		(6,000.00)
- เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลเงินงบประมาณ	242,977.31		236,977.31		(6,000.00)
- พันธบัตรชดเชยความเสียหายให้แก่กองทุนฟื้นฟู	498,676.00		498,676.00		0.00
- พันธบัตรโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุน	72,440.00		72,440.00		0.00
2. หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน (2.1+2.2)	970,554.31	19.06	964,063.16	18.93	(6,491.15)
2.1 หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน	796,434.47		790,101.42		(6,333.05)
- หนี้ต่างประเทศ	384,803.14		381,928.96		(2,874.18)
(ด้านเหรียญสหรัฐ)	8,641.30		8,531.37		(109.93)
- หนี้ในประเทศ	411,631.33		408,172.46		(3,458.87)
2.2 หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	174,119.84		173,961.74		(158.10)
- หนี้ต่างประเทศ	74,894.40		74,517.91		(376.49)
(ด้านเหรียญสหรัฐ)	1,681.86		1,664.55		(17.31)
- หนี้ในประเทศ	99,225.44		99,443.83		218.39
3. หนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู (3.1+3.2)	697,450.70	13.70	677,039.50	13.30	(20,411.20)
3.1 หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน	112,000.00		112,000.00		0.00
3.2 หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	585,450.70		565,039.50		(20,411.20)
รวม (1+2+3)	2,931,717.23	57.58	2,892,876.01	56.82	(38,841.22)
อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อเหรียญสหรัฐ (อัตรายาย ณ วันทำการสุดท้ายของเดือน)	44.5307		44.7676		

หมายเหตุ 1. ประมาณการ GDP ตั้งแต่เดือน ก.ย.2544 เป็นต้นไป เท่ากับ 5,091.40 พันล้านบาท (ตัวเลขจาก สศช. ณ 17 ก.ย.44)

2. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของธนาคารแห่งประเทศไทย

3. การเพิ่ม/ลดของหนี้ต่างประเทศ ไม่สามารถคูณกับอัตราแลกเปลี่ยนในเดือนปัจจุบันหรือเดือนที่ผ่านมาได้โดยตรง เนื่องจากเป็นผลของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศหลายสกุลเทียบกับเงินเหรียญสหรัฐ และผลของอัตราแลกเปลี่ยนเงินเหรียญสหรัฐ เทียบกับเงินบาท ในช่วงเวลาที่จัดทำรายงานในแต่ละเดือน

ที่มา สำนักบริหารหนี้สาธารณะ

ตารางที่ 3

ฐานะการคลังตามระบบ สศค

หน่วย: ล้านบาท

รายการ	ปีงบประมาณ 2545			
	ตค.	พย.	ธค.	รวม
1. รายได้นำส่งคลัง	55,425.1	60,076.4	57,305.0	172,806.5
2. รายจ่าย	101,907.0	82,064.3	73,193.3	257,164.6
3. คลังในงบประมาณ (1-2)	(46,481.9)	(21,988.0)	(15,888.3)	(84,358.1)
4. คลังนอกงบประมาณ	18,363.7	(662.3)	617.5	18,318.9
5. รายจ่ายจากเงินกู้ต่างประเทศ	2,163.4	1,493.4	4,321.3	7,978.1
6. คลังกองทุนนอกงบประมาณ	4,936.0	12,982.9	1,577.1	19,496.0
7. ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบ สศค	(25,345.5)	(11,160.8)	(18,015.0)	(54,521.3)

หมายเหตุ 1. รายได้นำส่งคลังตามระบบ สศค. จะไม่นับรวมรายได้จากส่วนเกินพันธบัตร (premium) และรายได้จากการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

2. รายจ่ายปีปัจจุบันจากเงินงบประมาณ จะรวมรายจ่ายค่าดอกเบี้ยกองทุนฟื้นฟู (FIDF) ดอกเบี้ย FIDF Refinance และดอกเบี้ย Tier1, 2 ซึ่งในปีงบประมาณ 2545 ได้ชำระไปแล้วจำนวน 13843 ล้านบาท

3. รายจ่ายจากเงินกู้ต่างประเทศจะรวมรายจ่ายจากเงินกู้ Project Loan และ Program Loan ทั้งหมด

4. กองทุนนอกงบประมาณในที่มีกรอบคลุม 12 กองทุน ได้แก่ 1.กองทุนน้ำมัน 2.กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร 3.กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร 4.กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง 5.กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 6.กองทุนประกันสังคม 7.กองทุนเงินทดแทน 8.กองทุนเพื่อกระจายการผลิตและการจ้างไปสู่ภูมิภาค 9.กองทุนสิ่งแวดล้อม 10.กองทุนพัฒนาชนบท 11.กองทุนพัฒนาคนจนในเมืองและ 12.กองทุนโครงการอาหารกลางวัน

ที่มา : กรมบัญชีกลาง และสำนักบริหารหนี้สาธารณะ

จัดทำโดย กองนโยบายและวางแผนการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง